

העם

הם הולכים

איש לא סימל את תקופת בן-גוריון ה' מאוחרת כמו האדם שזכה השבוע לכינוי "הפקיד הבכיר".

לא כן "הפקיד הבכיר". הוא היה מסור לבן-גוריון. כעולה חדש, שהגיע לארץ רק אחרי מלחמת העולם, גם לא היה מעורה בהלכיהרות של ה' ותיקים, ועל כן היה לו קל להשתעבד לכוחות החדשים, שצצו בחצרו של הזקן בתקופת ההתנוונות. לא היה דבר שהפקיד הבכיר לא היה מוכן לעשותו למען אדוניו.

בראיונותיו של פרס, וברעיונות שהשמיע בהם — אולם זה לא היה הוגן. כי שמעון פרסומת לא התכוון מעולם שהדברים יזכרו. הם נועדו רק לכותרת של יום אחד. כך הודיע פרס פעם כי "ישראל אינה שייכת לאזור המזרח-התיכון, אלא לאזור הים-התיכון". זה צילצל יפה — ואיש לא טרח לחשב כי מרבית מדינות הים התיכון אינן מקיימות יחסים עם ישראל* פעם אחת קרא בשבועון המוני אמריקאי כי פלוני סבור שאפשר להקים תחנת-כוח אטומית אדירה להתפלת מייים. עוד כאותו ערב הודיע פרס להמוני ישראל, באסיפה וברדיו, כי ישראל תקים תחנה כזאת. למחרת נשכח הרעיון. אחרי התפטרותו של בן-גוריון, כשפרס היה זקוק לפרסומת, הודיע לטלביזיה הצרפ-תית כי ישראל תפלוש לירדן במקרה של הפיכה שם. איש לא הסמיך אותו לכך — אך הפרסום העולמי היה מובטח. רעיון ביום חמסין. השבוע גילה פרס רעיון פירסומי חדש. בראיון עם סופר כותב מה היא כונת הענק הסיני באזור שלנו. אינני יכול להוציא מכלל אפשרות מצב שבו תרצה סין להשיג השפעה במזרח התיכון.

לא ברור מה זה נוגע לפרס, אך זה הספיק לייצר סנסציה. הארץ, הבטאון העיקרי של פרס בישראל, הודיע בראש העמוד הראשון: "ש. פרס: כוונות סין עלולות להפוך לבעייתנו העיקרית".

תוכנו של הרעיון, כמובן, אפסי. בחצרות עמי אפרואסיה, שהתיימה החורש בקפרי-סין, המכו כל נציגי ערב במוסקבה, נגד פקינג. אין הסימן הקלוש ביותר להצלחה סינית כלשהי לחדור למרחב. כתוצאה מן הקרע הרוסיסיני, ההשפעה הסינית היא בנסיגה כמעט בכל רחבי העולם.

דרקון צהוב. יתכן שהרעיון הוא אפסי — אך לעומת זאת אין הוא מקורי. גם הפעם קל מאוד לקבוע מניין צץ.

כי מאז יום התפטרותו, אין דויד בן-גוריון פוסק מלדבר על סין. בדמיונו הפורה של העסקן הזקן תפס מאז טהטינג את מקומם של דון קיוטה, אפלטון ובודהה. איש אינו יכול לבקר אצלו, מבלי שבן-גוריון ירצה לו ארוכות על סיכוייה של סין לכבוש את העולם. לעיתים אין הדבר נעים כל כך, כמו בשעה שדרש בן-גוריון פעמיים במפגיע מלך נפאל לסדר לו ביקור בסין. המלך ענה בחיך אדיב, כמו למישמע בדיחה נחמדה.

התעניינותו ואהבתו החדשה של בן-גוריון

אך זוהי קפריזה פרטית של ה' זקן, ושום איש פוליטי אינו יכול להתייחס אליה ברצינות. קרוב לחדאי כי אפילו שמעון פרס, עם כל שטחיותו, מבין שהקפריזה הסינית מגור-חבת. אך אם יש בכך כדי לספק כותרת, ודרך אגב גם למצוא חן בעיני הזקן — מוכן פרס לצייר גם דרקונים צהובים.

יחסים מרחביים

פרחים על הקבר

בלבו של נתן ילין-מור מנקרת מזה שנים מחשבה עקשנית: לשכנע את נשיא מצרים להתיר את העברת גופותיהם של אליהו חכים ואלהיהו בית-צורי לישראל. שני אליהו, שהוציאו להורג את הלורד מוין וניתלו, קבורים במצריים. בעת משפטם בקאהיר הפכו גיבורי הנוער המיצרי, שראה במעשם אות ומופת לעצמו. כי הלורד מוין, השר הבריטי לענייני המזרח התיכון, היה סמל האימפריאליזם במרחב. הריגתו על אדמת מצריים, בידי שליחי לחיי — ש' הכריזו במשפטם כי לא באו לשרת את הציונות, אלא לשחרר את ארץ-ישראל מעול זרים — עשתה רושם עמוק על הדור ה' מיצרי החדש, שחלם על שיתרוך ארצו מעול הבריטים.

אחד מבני הדור הזה היה גמאל עבד אל-נאצר, צעיר שהגה או את מחשבותיו הראשונות למיגור האימפריאליזם. האם אי-אפשר להשפיע עליו עתה להביע את תודתו (המשך בעמוד 11)

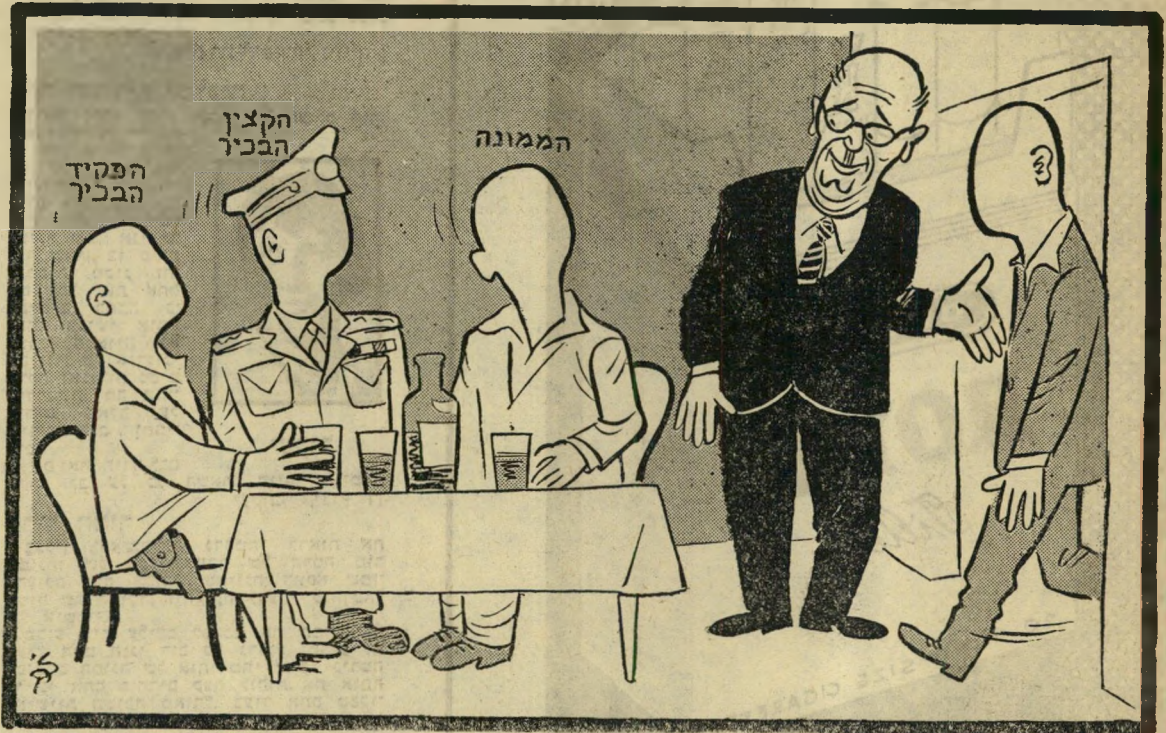
* מבין 14 מדינות הים-התיכון, מלבד ישראל, שבע הן ערביות ושבע בלתי-ערביות. גם עם אחת מהבלתי-ערביות, ספרד, אין לישראל יחסים דיפלומטיים.

אחד התנאים של אחדות-העבודה לכינון רשימה משותפת עם מפא"י: ההסכם חייב להיות לעשר שנים ולכלול את כהונת ה' כנסת השישית והשביעית. תנאי נוסף: ראשי הרשימה המשותפת יפרסמו מראש את שמות המועמדים לתפקידים העיקריים בממשלה, כדי שהבחור ידע מראש, בהצביעו בעד הרשימה, מי יהיה ראש-הממשלה, מי שר-הבטחון.

מתקרבת פעולה נגדית בירושלים, בפרשת הפגנות ה' שבת. הליגה למניעת כפייה דתית, שחיכתה עד כה בשקט מתוך אמונה כי המשטרה עצמה תשבור את גל ההתקפות הדתיות, החליטה ליזום פעולה נר-זבת. גרם לכך, בין השאר, גל עצום של מכתבים, שהאיץ בוועד לעשות משהו. המועד לפעולה: בשבת הבאה, בשעות אחר-הצהריים.

לעומת זאת, מתארגנים חוגי-נוער קיצוניים יותר, הסבורים כי פעולות הליגה שקטות מדי ואינן מספיקות עוד כדי לבלום את האופנמיכה הדתית. בין ההצעות שהועלו בחוגים מצומצמים: אירגן מסע של מאות מכוניות פרטיות, דרך שכונת מאה-שערים בשבת.

הנהלת חברת "אליעזר" תבקש לדחות ככל האפשר את ביטול הטיסות שלה ליוהנסבורג. נימוק שיושטע בחוגים סגורים: הטיסות אינן מקיימות קשר עם ממשלת דרום-אפריקה הגזנתית, כי אם עם הקהילה היהודית הגדולה בדרום-אפריקה. מכל מקום, לא תוכל אליעזר להשהות את החלטתה מעבר למועד קבוע: הכרות עצמאית של קניה. ביום זה תאסור

"אתם בטח מכירים את האיש החדש!"

המדינה העצמאית על כל חברות התעופה לנחות בנאירובי, אם פני מטוסינה מועדים לדרום-אפריקה.

רומאן פרטי של אחד מראשי השלטון יעסיק בקרוב את הציבור. כמה מראשי מפא"י כבר התערבו בפרשה זו, אך האיש הודיע כי זהו עניינו האישי, וכי כוונותיו סבוכות, ואין מקום לחשוש מפני סנסציה או שערורייה.

המאבק הציבורי נגד המימשל הצבאי יגבר לקראת סוף השנה, למרות נפיונו של לוי אשכול להרגיע את הרוחות עלי ידי הכנסת הקלות. הקלות אלה, שיזכו לפירסום רב כסמל הליבראליזציה, לא ישנו את מצב רעביי ישראל במהות. הן הושגו כתוצאה מפרשה בין לחץ אחדות-העבודה על אשכול, לבין הלחץ-הנגדי של פרס ומנונגן המימשל.

למאבק נגד מוסדות החינוך הנוצריים תצטרף חברת השיכון הממלכתית, "עמידר". עובדי החברה בשיכונים קיבלו הוראה לאסוף בין המשתכנים נתונים על המשפחות השולחות את ילדיהן לבתי-ספר נוצריים, ולהעביר נתונים אלה למשרד העדה. רשימה ראשונה, שנעשתה בשכונת גיסי כהן בחולון, בשבוע הראשון של הפעולה, הסתכמה ב-30 משפחות.

צפוי ריפיון כללי בכורפה לניירות-ערך. הגורם המיידי: ריבוי ההנפקות החדשות, הצפוי בבת אחת, בעתיד הקרוב. חברות רבות, אשר ביקשו מזה זמן רב רשות לנפק מניות חדשות, קיבלו עתה את האישור, יוציאו את מניותיהן לשוק.

צפה להתלקחות מחודשת של המאבק על הזכות לתלות שלטי-פרסומת על דפנות המוניות בתל-אביב, כדומה לאלה התלוים על האוטובוסים. הממונה על התעבורה, מיכאל בר, השיב בשלילה על צו-על-תנאי שהוצא לפי בקשת נהגי המוניות, שאינם רואים כל סיבה מדוע תישמר זכות זו, המכניסה סכומים ניכרים מדי שנה, רק לאוטובוסים.